

N:o 51.

Af herr **Treffenberg**, *angående meddelande af föreskrifter i syfte att vid slagt af husdjur minsta möjliga lidande måtte tillfogas djuren.*

Efter uppmaning af svenska allmänna djurskyddsföreningen, svenska allmänna qvinnoföreningen till djurens skydd och de flesta i skilda delar af landet bildade djurskyddsföreningar tillät jag mig att uti en vid förra riksdagen väckt motion föreslå: »att Riksdagen måtte till Kongl. Maj:t aflåta underdånig skrifvelse med begäran att Kongl. Maj:t ville taga i nådigt öfvervägande om och till hvilken utsträckning lagbestämmelser må kunna meddelas i syfte att vid slagt af husdjur minsta möjliga lidande, medelst föregående bedöfning eller på annat ändamålsenligt sätt, tillfogas djuren.»

Denna motion, som remitterades till förberedande behandling af lagutskottet, afstyrktes af utskottet samt afslogs jemväl af Riksdagens begge kamrar, i den första dock efter omröstning med endast 1 rösts majoritet, men i den andra utan omröstning.

Öfverläggningen i frågan har på mig gjort det intryck, att anledningen till det motstånd, som sålunda mötte motionen, väsentligen är att söka i tvenne hvarandra motgående hufvudströmningar i de begge kamrarna.

Jag hade nemligen, såsom äfven af en talare i Andra Kammaren särskildt betonades, i motiveringen till motionen förutsett tvenne alternativ: antingen att Kongl. Maj:t skulle kunna sjelf i kraft af sin ekonomiska lagstiftningsrätt utfärda bestämmelser eller ock för Riksdagen i den ordning, som för stiftande af kriminallag är stadgad, framlägga förslag till sådana lagbestämmelser, och sjelfva klämman hade jag affattat så, att utrymme der lemnats för Riksdagen att använda hvilketdera

Bih. till Riksd. Prot. 1895. 1 Saml. 2 Afd. 1 Band. 19 Häft. (N:o 51.)

af dessa alternativ som Riksdagen kunde finna för godt. Emellertid och oaktadt jag sålunda anvisat tvenne skilda utvägar för frågans lösning, synes endast det senare alternativet företrädesvis hafva ådragit sig uppmärksamhet, i det att man inom Första Kammaren, i likhet med lagutskottet, tyckes hafva ansett olämpligt att i strafflagen införa nya bestämmelser i motionens syfte, under det att man åter inom Andra Kammaren ansåg motionens syfte just på kriminallagstiftningens väg böra uppnås, hvadan också flere talare inom sistnämnda kammare understödde ett af herr *Hedin* derstädes framställt yrkande, att kammaren för sin del måtte besluta, att Riksdagen i skrifvelse till Kongl. Maj:t ville anhålla, att Kongl. Maj:t »måtte låta utreda om och hvilka lagbestämmelser böra föreskrifvas i syfte att vid slagt af husdjur minsta möjliga lidande dem tillfogas samt för Riksdagen framlägga det förslag i ämnet, hvar till utredningen kunde föranleda».

Utom det nyss antydda formella skälet för motionens afstyrkande anförde lagutskottet i öfrigt endast det argumentet emot motionen, att, enligt utskottets förmenande, »motionens syfte säkrare än genom nya lagbestämmelser skulle vinnas på öfvertygelsens och upplysningens väg», en åsigt, som dock icke torde hafva i nämnvärd mån inverkat på frågans utgång och för öfrigt af åtskilliga talare bemöttes med erinran om den uppfostrande verkan, som goda och humana lagar medföra, i det att de utgöra synnerligen kraftiga medel just för spridandet af upplysning och rigtiga öfvertygelser bland folket, och på samma gång »gifva åt de tröga och ligkiltiga en impuls till eftersinnande, som icke på annat sätt kan åstadkommas».

Då jag nu vågar besvära Riksdagen med frågans återupptagande, så eger detta sin förklaringsgrund i flere omständigheter, hvaribland dels många förnyade från flere håll till mig ställda uppmaningar, dels den uppmuntran, min motion under förra riksdagen rönt från flere talare i begge kamrarna, dels sjelfva frågans natur, som kräfver att densamma, i likhet med så många andra humanitära frågor, icke släppes efter första motgången, utan åter och åter bearbetas för att efterhand vinna insteg och erkännande i folkmedvetandet, dels ock ändtligen förhoppningen att genom den af mig nu vidtagna förändringen i lydelsen af sjelfva klämman uti motionen det må kunna lyckas mig att undvika de stötestenar af formel beskaffenhet, på hvilka motionen under förra riksdagen synes hafva fallit.

Såsom jag nemligen här ofvan antydt, ansåg å ena sidan lagutskottet olämpligt att i strafflagen, hvarest i 18 kap. 16 § funnos allmänna bestämmelser om grymhet mot djur, införa stadganden om

straff för den särskilda form af grymhet, som i min motion afsågs, hvaremot å andra sidan man inom Andra Kammaren synes hafva ansett det vara förenadt med våda att uteslutande till Kongl. Maj:ts ekonomiska lagstiftningsrätt hänskjuta ordnandet af denna angelägenhet. Betänkligheterna såväl i ena som andra hänseendet böra dock, så vill det synas mig, kunna häfvas, om man ville förena sig om ett förmedlingsförslag i sådan rigtning, att Riksdagen väl förbehåller sig att pröfva de *allmänna grunderna* för en eventuel lagstiftning i ämnet, men tillika öfverlemnar åt Kongl. Maj:t att utfärda en på samma grunder hvilande och med ytterligare erforderliga reglementariska föreskrifter kompletterad förordning angående hvad vid slag af hemdjur skall iakttagas.

Ett försök till ett dylikt förmedlingsförslag tillåter jag mig härmed underställa Riksdagens pröfning, i det att jag, under åberopande af hvad jag här ofvan och i min vid förra riksdagen afgifna motion i samma ämne anført, vördsamt föreslår,

att Riksdagen behagade till Kongl. Maj:t aflåta underdånig skrifvelse med begäran att Kongl. Maj:t täcktes *dels* låta utröna, om och till hvilken utsträckning stadganden må kunna meddelas i syfte att vid slag af hemdjur minsta möjliga lidande, medelst förutgående bedöfning eller på annat ändamålsenligt sätt, tillfogas djuren, *dels ock*, derest utredningen dertill föranleder, låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till de allmänna grunder, på hvilka en eventuel lagstiftning i ämnet synes böra byggas, samt derefter, och sedan dessa grunder blifvit af Riksdagen pröfvade, utfärda föreskrifter om hvad vid hemslagt af husdjur, till vinnande af ofvan omförmälda ändamål, skall iakttagas.

Om remiss till *tillfälligt* utskott anhålles vördsamt.

Stockholm den 2 april 1895.

Curry Treffenberg.
